

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Підсекція 1		
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Артемов Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

У майбутньому це, можливо, приведе до зменшення кількості партій і формування класичної багатопартійної системи на зразок країн Європи або на зразок утворення двопартійної системи на зразок США чи Великобританії.

Дзерун Сергій

*(студент 2 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.політ.н. Наумов А.С.)*

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ЯК ЧИННИК ПОЛІТИЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Національна ідея - наріжний камінь для розбудови будь-якої держави, котра виникла на уламках імперії. Тому дивно, що наша країна з більш ніж тисячолітньою історією злетів і падінь в розбудові державності, за час незалежності так і немає чіткої програми власного розвитку. Звісно, ці ідеї розроблялися (на початку 90-х років в умовах переходу від «будівництва соціалізму» до ринкових відносин, від авторитаризму до демократії) патріотами за сприяння діаспори чи зацікавленими державами котрі надавали гранти для розвитку демократичних ініціатив: перші мали вузьке бачення України як Галичини, другі - обмежували Україну, вказуючи на шляхи котрі вигідні саме їм. Розроблено програми поетапного приєднання до ЄС і НАТО, але нас туди не приймають, так як їм потрібна буферна зона; зблизитись з Росією – маємо дуже гіркий історичний досвід братерських стосунків розчавлених іншою (самодержавною) національною ідеєю; розвиватися самостійно заважають постійні чвари національних еліт котрі згадують про самобутність українського народу лише перед виборами, щоб отримавши владні повноваження, відстоювати олігархічно-кланові інтереси «за ширмою розбудови демократичного суспільства».

Всі свідомі громадяни розуміють суть вище згаданих проблем, мають свої думки з цього приводу, проте суспільству не вистачає загальнонаціональної консолідуючої ідеї розробленої політикумом і схваленої народом, щоб розвиватися динамічно для процвітання нації. Для прикладу, в попередні епохи національну ідею уособлювали такі метафори, як ідея третього Риму, третього Рейху, ідея другого Єрусалиму, американська мрія, германське та японське диво, тощо. Просувалися до них різними методами. Можливо і нам

слід було розвивати ідею українського пан-етносу, це – річ історично справедлива і вистраждана, але мабуть вже не актуальна в епоху тотальної глобалізації.

Сьогодні, в пору домінування та правління корпорацій, національна ідея - це інтелектуальна матриця, яка задає алгоритм формування та розвитку нематеріальних активів нації-корпорації. Більше того, сьогодні національна ідея - це не стільки теоретична конструкція, скільки суспільна дія, практичне позиціонування нації в світі, щоб не розчинитися в загальносвітовому змішанні мов, рас, культур як це було з трипільською культурою.

Можливо потрібно реорганізувати низку громадських, соціальних та державних інститутів, які опікуються такими важливими питаннями, як культурна політика та політика національної ідентичності; питаннями внутрішньої геополітики та проектами інтеграції України, котрі формують імідж і міжнародний бренд країни. Цей крок дасть змогу поступово напрацьовувати власне бачення української національної ідеї, де будуть в пріоритеті покращення демографічної ситуації за рахунок матеріального стимулювання здорового способу життя, з цього базису буде повставати український концепт розвитку, бо лише народ є джерело влади, а людина і земля головна цінність, що прямо зазначено в Конституції. І тому ми не футболна, не заробітчанська, і тим паче не пивна, не салодна нація. Власність зобов'язує, тому ні ФК «Шахтар» ні «Оболонь», чи «1715» або «Рошен» та інші розкручені по волі вітчизняних олігархів бренди, не повинні впливати на підсвідомість українців з усього інформаційного простору: надлишок цієї пропаганди, яка пропонує порошоківий сурогат чи ГМО домішки в товарі за корисний продукт, вживання якого приближує пересічного громадянина до «еліти суспільства», руйнує його. Порушується в першу чергу ієрархія цінностей особистості, відбувається перехід до масового суспільства, тобто всіма нами намагаються маніпулювати. Опосередковано, з часом, цей історичний «ідейний хробак» виявляється в свідомості мас і кожного індивіда окремо у вигляді заздрісних думок «чому ми не живемо так як європейські країни?», гасел типу: «Росія нам допоможе», ініціатив: «НАТО - надійний партнер». Як такі полум'ні намагання приєднатись хоч до кого не будь виглядають на фоні позаблокового статусу України? Чому наша держава так принизливо випрошує кредити для проїдання і розкрадання у МВФ, свідомо формуючи борги для наступних поколінь українців погоджуючись виконувати рекомендації тобто вказівки іноземних банкірів? Очевидно, що у цих чиновників своя кишенькова національна ідея.

Результат: нас вже менше ніж 46 мільйонів, українська нація старіє (кількість інвалідів і пенсіонерів зростає), але статистичні дані для широкого загалу не опубліковуються. В Україні вербують кращих молодих спеціалістів виїжджати на роботу за кордон, туристів їхати в екзотичні місця, нам «вигідніше» закуповувати в Китаї чи Туреччині сумнівний товар, ввозити секонд-хенд ніж розвивати власне виробництво аналогічних товарів, бо чиновники які контролюють ці процеси, й лобіюючи депутати мають свій відсоток хабарів чи частку в цьому бізнесі. Виходить так, що цей процес (корупція у вищих владних структурах) замкнене коло, і допоможе лише визнання даного статус-кво: все нажите майно залишайте собі; ваш родинний бізнес нехай підкоряється закону; знищить всі тіньові схеми, так як участь в них прирівнюється до державної зради, і буде каратися дуже суворо. А в даний час Україні потрібно вдало використовувати своє геополітичне становище, налагоджуючи вигідні комунікації. Зберегти родючу землю, яка в світлі продовольчої кризи стане вагомим політичним капіталом. Виховувати нове покоління свідомої еліти, котре реалізує національну ідею.

Карпюк Тарас

(студент 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету спеціальності „Політологія“, наук. керівник – к.і.н. Санжаревський О.І.)

ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОГО ЕТНОДЕМОГРАФІЧНОГО СЕГМЕНТУ ВОЛИНИ 1800-1945 РР.

Найдавніші повідомлення про тимчасову появу на Волині німецьких купців із Баварії сягають ще другої половини IX ст. Згодом до них приєдналися торговці з інших німецьких земель, зокрема, з Австрії, Сілезії та Саксонії. Поряд із ними німці прибували на Волинь і як мандрівники, місіонери, та учасники різних посольств. Торгові візити німецьких купців продовжувалися і в X – XI ст., що підтверджують численні знахідки на Волині германських денаріїв та вендок. Ці найдавніші відвідини німцями українських терен призвели незабаром до появи перших постійних жителів з їхнього числа у деяких волинських містах.

Вже на початку XI ст. невеликі групи німців з Відня та Регенсбурга починають осідати й обживатися у Володимирі та Луцьку і вести тут свої торгівельні справи. Очевидно, саме їх і можна вважати першими німецькими поселенцями на Волині.

Наслідком союзів волинських князів з німецькою знаттю стало проживання на Волині представниць деяких знатних німецьких родів. А військово-дипломатичні контакти волинських князів з різними німецькими політичними угрупованнями призвели й до появи німецьких воїнів, які брали участь на боці волинян. Також німецькі поселення на українських землях згадуються за часів Галицько-Волинського князівства. Як правило, це були ремісники, яких запрошували для обслуговування знаті.

Літописні джерела свідчать, що активно запрошував німецьких майстрів князь Данило Галицький. Для заохочення переселенців волинські князі зберігали за ними ряд пільг, передбачених магдебурзьким правом. Не виключено, що частина німців була поселена і як полонені, захоплені волинськими дружинами у військових походах. Активні контакти Волині з німецькими землями та лояльна політика щодо німців правлячої волинської верхівки призвели згодом до появи в деяких містах Волині невеликих німецьких колоній, в яких проживали переважно купці, ремісники, зрідка воїни.

Протягом XIV – XVI ст. становище німців на Волині залишилося досить міцним, чому сприяло магдебурзьке право, яке отримали окремі волинські міста, та різні пільги німецьким громадам від литовських королів.

На початку XVI ст. і особливо після Люблінської унії 1569 р. позиції німців у волинських містах почали слабшати під тиском польського етнонаціонального сегменту. Волинські міста стали втрачати своє економічне значення і кількість німців у них протягом XVII – XVIII ст. різко скоротилась. Вони стали переселятися до польських міст, де економічні умови існування були набагато сприятливішими.

У 70-х рр. XVIII ст. деякі волинські поміщики почали запрошувати з Австрії, Польщі, рідше з Німеччини німецьких заводчиків, пропонуючи їм облаштувати різні заводи (мануфактурні, цукрові, винокурні та інші), тим часом сподіваючись збільшити свої прибутки. Але, через технічну примітивність ці заводи їхніх сподівань не виправдали і швидко припинили своє існування.

XIX ст. відкрило нову сторінку в історії німецького переселення на Волинь. Цей період можна впевнено назвати періодом масової німецької колонізації в цьому регіоні.

До перших німців-колоністів належали німці-меноніти – представники однієї з протестантських сект. Прибули вони до Росії наприкінці XVIII ст., на запрошення російського уряду. Меноніти

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50 **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011